

MILJØGODKENDELSE
af
kvægbruget Granly
beliggende
Hovborgvej 98
7200 Grindsted

I henhold til § 16a i Bekendtgørelse af lov
nr. 1020 af 6. juli 2018
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Den 3. april 2019

Varde
Kommune

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Susanne Seested
Direkte tlf. 7994 6106
E-mail: suse@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 6020-19

Sagsnr. 19-321

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET	7
3.2	DISPENSATION	7
3.3	SUPPLERENDE OPLYSNINGER	8
3.4	FORUDSÆTNINGER	8
4	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER OG OPBEVARINGSLAGRE	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING	9
4.3	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING	9
4.4	LUGT	9
4.5	STØJ OG VIBRATIONER	9
4.6	STØV	10
4.7	SKADEDYR	10
4.8	SPILEDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND	10
4.9	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER	10
4.10	LYS	10
4.11	EGENKONTROL	10
4.12	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	10
4.13	UHELD OG RISICI	11
4.14	OPHØR	11
5	KLAGEVEJLEDNING	12
6	OFFENTLIGGØRELSE	13
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
7.1	BELIGGENHED	14
7.2	AFSTANDSKRAV	14
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ	16
7.4	SAMDRIFT	18
7.5	BIAKTIVITETER	18
7.6	IE-BRUG	18
7.7	INDRETNING	18
7.8	PRODUKTIONSAREALERS OG OPBEVARINGSLAGRES STØRRELSE	20
7.9	FORBRUG AF VAND OG ENERGI	21
7.10	VÆSENTLIGE VIRKNINGER FRA RESTSTOFFER, AFFALDSPRODUKTIONEN, SAMT VED BRUGER AF NATURRESURSER	21
7.11	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING	23
7.12	ENSILAGEOPBEVARING	24
7.13	LUGT	25
7.14	STØJ OG RYSTELSER	26
7.15	STØV	27
7.16	SKADEDYR	27
7.17	DØDE DYR	28
7.18	LYS	28
7.19	TRANSPORT	29

7.20	SPILEVAND	31
7.21	DRIFTSFORSTYRELSE ER UHOLD	33
7.22	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK	34
7.23	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER"	39
7.24	BAT – AMMONIAK	41
7.25	SAMLET BAT-VURDERING	42
7.26	EVENTUELLE GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER.....	42
7.27	FORANSTALTNINGER FOR AT UNDGÅ, FOREBYGGE ELLER BEGRÆNSE DET ANSØGTES VIRKNING PÅ MILJØET	
8	EGENKONTROL.....	43
9	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	43
10	NABO- / PARTSHØRING.....	43
11	SAMLET VURDERING	43

1 Indledning

Dette udkast til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en ændring af husdyrbruget på Hovborgvej 98, 7200 Grindsted i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af udkast til miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Digital MiljøAdministration (DMA) www.dma.mst.dk fra den 10. januar 2019 til den 4. februar 2019. (Idéfasen/naboorientering). Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Varde Kommune har ikke modtaget henvendelser i idéfasen efter offentlig annoncering.

Udkast til afgørelse er sendt i parts/nabohøring i 30 dage. Varde Kommune har ikke modtaget henvendelser i forbindelse med nabohøringen.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Simon P. J. De Sain, tlf.: 75 33 73 29, mail: desain@live.dk
Husdyrbrugets navn og adresse:	Hovborgvej 98, 7200 Grindsted
Ejerlav og matrikel nr.:	Matrikel 1h, Hesselho, V, Starup
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730114644
CHR-nummer:	46570
CVR-nummer:	16867098
Konsulent:	Mette Ibsen-From, tlf.: 76 60 21 92, mail: mif@sagro.dk
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Er husdyrbruget et IE-brug:	Nej
Ansøgning:	Skema nr. 208262, version 2, indsendt den 20. februar 2019.
Udkast i nabohøring:	Fra den 28. februar til og med den 31. marts 2019.
Godkendelsesdato:	Den 3. april 2019.

2.2 Baggrund og historik

Husdyrbruget har en VVM screening fra den 31. juli 2003 med et godkendt dyrehold på 140 køer og 125 stk. opdræt svarende til 208 DE.

Simon P. J. De Sain har nu søgt om opstaldning af flexgrupper i de eksisterende stalde. Det vil sige godkendelse af flere dyretyper inden for kvæg i de eksisterende stalde på husdyrbruget på Hovborgvej 98, 7200 Grindsted. Herudover udvides dybstrøelsesarealet til kalve i en eksisterende bygning og på en kalveplads med kalvehytter udenfor.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 7. januar 2019.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Hovborgvej 98, 7200 Grindsted kan ændres som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 16a i "Bekendtgørelse af lov nr. 1467 af 6. december 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Ophører udnyttelse af miljøgodkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

3.1 Beskrivelse af projektet

Husdyrbruget har et godkendt dyrehold på 140 køer og 125 stk. opdræt svarende til 208 DE.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal. Det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Simon P. J. De Sain ønsker at have fleksible dyregrupper i eksisterende stalde. Det betyder, der kan frit skiftes mellem for eksempel køer og kvier. Desuden øges en udvidelse af dybstrølesarealet til opstaldning af kalve i eksisterende bygninger og der etableres to kalvehytter udenfor.

Der søges om følgende udvidede produktionsarealer:

Pga. større enkeltkalvebokse i eksisterende bygninger øges med dybstrøelse: 26 m²

Pga. 2 stk. ekstra kalvehytter udenfor øges med dybstrøelse: 13 m²

Derudover sker der en udvidelse af produktionsarealet i bygning 1 og 3, da nakkebomsarealet medtages i ansøgt drift. Det betyder, at sengens størrelse kan reguleres så den også fremadrettet passer til dyrets størrelse. Det betyder ikke, at der bliver plads til flere dyr i stalden.

3.2 Dispensation

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til udvidelse af produktionsarealet i bygning nr. 1 beliggende i en afstand af ca. 6 meter fra markvandsboring 122.644. Der udvides med nakkebomsareal, som er medtaget i ansøgt drift og ikke i nudrift og 8 årsdriften.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til udvidelse af produktionsarealet med 26 m² i bygning nr. 2 beliggende tættere end 15 meter fra beboelse på samme ejendom.

3.3 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Idéfasen ved offentlig annoncering
- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohearing ved berørte naboer

3.4 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøgodkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbruqløven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbruqløgets anlæg:

4 Vilkår for miljøgodkendelsen

4.1 Produktionsarealer og opbevaringslagre

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer og arealer med gødningsopbevaring, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 2.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.3 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.4 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.5 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.

- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.6 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.7 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.8 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.

4.9 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.10 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.11 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, i papirform eller elektronisk, og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.12 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.13 Uheld og risici

- a.** Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.14 Ophør

- a.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 1. maj 2019.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 3. april 2019.

På Varde Kommunes vegne den 3. april 2019

Susanne Seested

Landbrugssagsbehandler

Kopi sendt til:

- Mette Ibsen-From, SAGRO, e-mail: mif@sagro.dk, tlf. 76 60 21 92
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

Husdyrbruget ligger på adressen Hovborgvej 98, 7200 Grindsted. Nærmeste by og byzone er Nr. Starup By, V. Starup, som ligger ca. 2,4 km nordvest for ejendommen.

Nærmeste samlede bebyggelse er Hovborgvej 84 beliggende ca. 2,4 km nordvest for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hovborgvej 105, som ligger ca. 420 m nordøst for husdyrbruget, se figur 1.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er ikke overholdt:

- naboskel (30 m)
- ikke almene vandforsyningsanlæg/markboring (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)

Naboskel

Afstandskrav til naboskel på 30 meter er ikke overholdt til de to eksisterende lovligt opførte gyllebeholdere. Der sker ingen ændringer af driften af gyllebeholderne i forbindelse med denne miljøgodkendelsen. Da der er tale om eksisterende lovligt opførte gylletanke vurderer Varde Kommune ikke, at det er nødvendigt at dispensere fra afstandskravet i denne miljøgodkendelse.

Markboring

Afstand fra markvandsboring registreret i den nationale boringsdatabase (Jupiter) til staldbygning nr. 3 vurderer Varde Kommune er overholdt, da afstanden er over 25 meter, se figur 1.1. Afstand fra samme boring til eksisterende lovligt opført stald nr. 1, er ikke overholdt, idet afstanden kun er ca. 6 meter, se figur 1.1.

Figur 1.1. Markvandsboring og dens afstand til bygning 1 og bygning 3.

I stald nr. 1 og nr. 3 sker en udvidelse af produktionsarealet, da nakkebomsarealet er medtaget i ansøgt drift og ikke i nudrift og 8 årsdriften. Varde Kommune vurderer, at boringen er beskyttet på grund af lerlag på 3 meters i en dybde af 15 meter.

Varde Kommune giver i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til ovennævnte udvidelse af produktionsarealet i bygning nr. 1 beliggende i en afstand af ca. 6 meter fra markvandsboring 122.644.

Beboelse

Der sker en udvidelse af produktionsarealet i bygning 2 figur 2, hvor arealet med kalvebokse (dybstrøelse) øges med 26 m². Afstandskravet på 15 meter til beboelse på samme ejendom er ikke overholdt fra eksisterende stald 2. Varde Kommune vurderer at en udvidelse af denne størrelsesorden ikke vil være til gene for beboelsen. Derfor giver Varde Kommune i henhold til § 9 stk. 3 i husdyrbrugloven dispensation til ovennævnte udvidelse af produktionsarealet i bygning nr. 2 beliggende tættere end 15 meter fra beboelse på samme ejendom.

Øvrige afstandskrav er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Overgangslandskab
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Område med særlige drikkevandsinteresser
- Område med skovrejsningsinteresser
- Følsomme indvindingsområder (nitratfølsomme)
- Indsatsområde inden for nitratfølsomme indvindingsområde
- Skovbyggelinje

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I åbne **landbrugslandskaber** skal store tekniske anlæg, herunder store husdyrbrug med mere end 500 dyreenheder tilpasses landskabets karakter.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **grundvandsinteresser** har foranstaltninger, der mindsker risikoen for forurening af grundvandet høj prioritet.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Indenfor områder med **særlige drikkevandsinteresser** må der ikke etableres aktiviteter, der kan medføre en risiko for forurening af grundvandet. I tilfælde, hvor der ikke kan findes egnede arealer udenfor disse områder, skal der træffes tilstrækkelige foranstaltninger for at mindske risikoen for grundvandsforurening. Ved udlæg af nye arealer til aktiviteter og virksomheder, der kan indebære en risiko for forurening af grundvandet, skal der tages hensyn til grundvandsbeskyttelse.

Indenfor **nitratfølsomme indvindingsområder** skal det ved ændret arealanvendelse sikres, at risikoen for nitratforurening af grundvandet ikke forøges.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger 25 meter vest for de to gylletanke. Derudover er der markskel ca. 115 meter øst og 210 meter nord øst for kostalden og berøres ikke af udvidelsen.

Ændringerne sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje og strand-beskyttelseslinje.

Ændringen sker indenfor skovbyggelinje.

Ansøger oplyser:

Der opsættes et par kalvehytter mere på eksisterende kalveplads. Kalvepladsen er afskærmet af eksisterende bygninger til alle sider, landskabet vil derved ikke blive påvirket af ændringen. Da der ikke sker nogle bygningsmæssige ændringer eller anlægsarbejder, vil der ikke ske en væsentlig påvirkning af landskabet som følge af projektet.

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugs- pligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Varde Kommune vurderer at

- de produktionsmæssige ændringer er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- at ændringerne ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- ændringerne, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet, samt at det ikke vil få indflydelse på det udpegede kulturmiljø
- at de produktionsmæssige ændringer, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at kalvehytter skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Simon P. J. De Sain ejer ikke andre ejendomme med husdyrproduktion, der er derfor ikke samdrift med andre ejendomme.

7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det er et kvægbrug.

7.7 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 2. Nakkebomsareal i eksisterende sengestalde er ikke medregnet i nudrift og 8 års drift. Nakkebomsarealet er medregnet i ansøgt drift. Dybstrøelsesareal til kalve udvides i eksisterende bygning nr. 2. På kalvepladsen, bygning nr. 5 på figur 2, etableres der to ekstra kalvehytter.

Bygning 1

Eksisterende sengestald på 1.184 m². De to foderborde og kontorfaciliteter er ikke indregnet i produktionsarealet. Der er naturlig ventilation i bygningen. I nudrift og 8 års drift er nakkebomsareal trukket fra produktionsarealet.

Der ansøges om:

- alle former for kvæg på 829 m² produktionsareal med spaltegulv (bagskyl eller ringkanal)

Bygning 2

Eksisterende stald på 544 m² med blandet ventilation. I stalden er der et område med spaltebokse på i alt 165 m², ovenpå spalterne er halmstrøelse. Det er valgt, at bibeholde staldsystemet som gyllesystem fremfor at regne det som dybstrøelse, fordi kanalerne stadig er i brug, herudover giver det worstcase i ammoniakberegningerne.

Derudover er der enkelt- og fællesbokse på i alt 104 m² dybstrøelse. Det er planen at udskifte enkeltboksene med nyt inventar. Det forventes, at de nye bokse bliver større end eksisterende, men den præcise størrelse kendes ikke. Derfor er arealet med kalvebokse udvidet i ansøgt drift med 26 m². Der ansøges om:

- alle former for kvæg, heste, får og geder på 104 m² produktionsareal med dybstrøelse
- alle former for kvæg på 165 m² produktionsareal med spalter (bagskyl og ringkanal)

Bygning 3

Eksisterende kostald på 2.689 m² med naturlig ventilation. Det er en sengestald med fast gulv. Der er spaltegulv foran malkerobotterne. Dette areal er indregnet som en del af de 1.275 m² senge med fast gulv. Herudover er der et separat afsnit med senge med spaltegulv på i alt 140 m² og et areal med dybstrøelse i alt 75 m².

Produktionsarealet er opgjort ud fra byggetegning, dog er foderbordet mod øst etableret 2,7 m bred i stedet for 2,5 m som på byggetegningen. I nudrift og 8 års drift er nakkebomsareal trukket fra produktionsarealet. Der ansøges om:

- Alle former for kvæg på 1.275 m² produktionsareal med fast gulv
- Alle former for kvæg på 140 m² produktionsareal med spalter (bagskyl og ringkanal)

- Alle former for kvæg, heste, får og geder på 75 m² produktionsareal med dybstrøelse

Figur 2. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Bygning 4

Halm og opbevaring

Bygning 5

Møddingsplads på ca. 11 x 12 meter og betonplads til kalvehytter. Der ledes vand fra møddingsplads og kalvehytter via ajlebeholder (40 m³ underjordisk tank) til kanalen under spalteboksene i bygning nr.2. Der ansøges om:

- Møddingsplads med et dybstrøelse/fast gødningsareal på 132 m²
- Kalvehytter med 57 m² produktionsareal med dybstrøelse

Bygning 6

Eksisterende plansiloanlæg.

De to nordøstlige siloer er godkendt i 1995. I 2004 er to yderligere siloer godkendt. I 2013 lovliggøres den sydvestligste silo.

Restvand fra ensilagesiloer løber i til opsamlingstank på ca. 21 m³. Der er etableret rørføring gennem skovbeplantningen syd for ejendommen. I overgangen mellem skov og sædskiftemarken er placeret to hydranter. Herfra udsprintles der med en kraftig sprinkler, som flyttes fra den ene hydrant til den anden.

Når jorden er vandmættet, kan der ved opsamlingstanken drejes et håndtag, så restvand ledes til gylletank.

Bygning 7

Eksisterende gyllebeholder fra 1991 på 2.000 m³ og 521 m².

Bygning 8

Eksisterende gyllebeholder fra 2004 på 3.000 m³ og 725 m².

Bygning 9

Eksisterende maskinhus.

Bygning 10

Stuehus.

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.8 Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning nr.	Bygning med dyretype	Staldsystem/type af opbevaring	8 års drift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Eksisterende sengestald (Alle kvæg)	Sengestald med spalter	706	706	829
2	Eksisterende sengestald (Alle kvæg) (Alle kvæg, heste, får og geder)	Sengestald med spalter	165	165	165
		Dybstrøelse	78	78	104
3	Eksisterende kostald (Alle kvæg, heste, får og geder) (Alle kvæg, heste, får og geder) (Alle kvæg, heste, får og geder)	Sengestald med fast gulv	1.070	1.070	1.275
		Sengestald med spalter	113	113	140
		Dybstrøelse	75	75	75
5	Kalvehytter (Alle kvæg, heste, får og geder)	Dybstrøelse	44	44	57
7	Eksisterende gyllebeholder	-	521	521	521
8	Eksisterende gyllebeholder	-	725	725	725
5	Møddingsplads	Dybstrøelse	132	132	132
	Ajletank (40 m ³ underjordisk)	-	3	3	3
		I ALT	3.632	3.632	4.026

Tabel 1. Produktionsarealers og opbevaringslagres størrelse.

Produktionsarealets størrelse for 8 år siden er godkendt i VVM screening fra den 31. juli 2003.

Produktionsarealets størrelse i nudriften er godkendt i VVM screening fra den 31. juli 2003.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.9 Forbrug af vand og energi

Ansøger oplyser:

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Der forventes ingen stigning i forbruget i forhold til nuværende forbrug som følge af denne miljøgodkendelse. Der anvendes vand fra egen boring.

Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der er fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med daglig drift. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til ventilation, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring. Af energibesparende teknikker kan nævnes at varme fra malkning udnyttes til at opvarme vand til rengøring af malkerobotter.

Der vil være fokus på at minimere energiforbrug, når nuværende teknikker f.eks. malkerobotter er udslidte og skal udskiftes. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Varde Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er tilstrækkeligt beskrevet.

7.10 Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved bruger af naturressurser

Ansøger oplyser:

Grundvand

Ejendommen ligger delvist i område med særlig drikkevandsinteresse (den nordlige del af anlægget) og nitratfølsomt indvindingsområde (den nordlige del af anlægget). Ejendommen ligger ikke indenfor borings- nære beskyttelsesområder eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde. Der er heller ikke registreret jordforurening V1 eller V2 på ejendommen.

Der er i den Nationale boringsdatabase (Jupiter) registreret fire boringer nær anlægget, DGU nr. 122.644, DGU nr. 122.1992 og DGU nr. 122.649, samt en sløjfet boring DGU nr. 122.648. Afstand fra eksisterende stalde til DGU nr. 122.644 er mindre end 25 m, der sker ingen ændringer i staldene og der er derved heller ikke en øget forureningsrisiko for boringen.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og smørelolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet mv. Dieselolien opbevares i den sydlige ende af kostalden der er indrettet som foderlade i en overjordisk tank på 1.400 L. Tanken er placeret på fast bund uden afløb.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner og opbevares på værksted i maskinhuset. Smøreolien opbevares i tromler placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald afleveres på den kommunale modtagestation eller afhentes af godkendt firma.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Rengøringsmidler opbevares ved robotter og i depot i foderladen i enden af bygning 3. Maskinstationen står for sprøjtearbejdet, vask og påfyldning af sprøjte og opbevarer normalt pesticiderne. Mindre mængder pesticider f.eks. til renholdelse af gårdsplads opbevares i mellemgang til stuehus.

Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Nødvendig medicin udskrives af dyrlægen. Medicinen opbevares på kontoret i kostalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent det sker, da alt det indkøbte opbruges.

Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Affald

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativene for Varde Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i container, og som afhentes ved behov af godkendt modtager.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.11 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion. På kvægbrug, hvor dyrene er på græs i sommerhalvåret, kan man nøjes med kapacitet til mindst 7 måneders produktion.

Ansøger oplyser:

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank (bygning 7)	2.000	2.000	1991/2012
Gylletank (bygning 8)	3.000	3.000	2004/2015
Ajletank	Ca. 40	Ca. 40	
Gyllekanaler	Ca. 1.126	Ca. 1.126	
I alt	6.166	6.166	

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortank til gyllebeholder. I fortanken ved kostalden (bygning 3) er der en elpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Fortank ved møddings- plads tømmes med elpumpe til ajletanken. Ajletanken tømmes via slange der udlægges ovenpå jorden (hen over møddingsplade/kalveplads) til kanaler i bygning 2. Fortanken ved bygning 2 tømmes med traktorpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket til en hver tid skal overholdes.

Kalvebokse tømmes normalt hver 2-3 uge. Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares på møddingsplads eller som kompost i markstak.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skrånere mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspredning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet, og at ansøger råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet til den producerede husdyrgødning.

7.12 Ensilageopbevaring

Ensilage opbevares hovedsageligt i plansiloer med afløb til samlebrønd hvorfra det udsprinkles syd for ejendommen.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.13 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til byzone være 300,2 meter, samlet bebyggelse 202,2 meter og enkeltbolig 90,6 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 3.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 3 anderledes end i figur 1.

Samlet resultat af lugtberegning ? i						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Hovborgvej 105	0	FMK	90,6	90,6	486,3	Ja
Hovborgvej 84	0	NY	202,2	202,2	2549,6	Ja
Nr. Starup By, V. Starup	0	NY	300,2	300,2	2454,2	Ja

Tabel 3. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Møddinger uden daglig tilførsel skal i henhold til gældende lovgivning være overdækket med plastik eller kompostdug. Udbringning af husdyrgødning skal ske i henhold til de gældende regler.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.14 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

Støj

De væsentligste støjkloder på et kvægbrug er malkeanlægget, gyllepumper, foderleverancer, støj fra trans- porter, m.v.

Alle stalde undtagen bygning 2 er med naturlig ventilation. I bygning 2 kører den mekaniske ventilation året rundt, undtagen i perioder hvor det fryser meget.

Pumpning af gylle fra kostald (bygning 3) til gyllebeholder sker med elpumpe ca. hver 2. uge. Fra stald 1 og 3 pumpes der med traktor pumpe ca. 3 gange årligt. Fortank ved møddingsplads tømmes med elpumpe til ajletanken efter behov, normalt 4-5 gange årligt. Pumpning fra ajlebeholderen sker med dykpumpe. Omrøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Indblæsning af foder kan give kortvarig støj. Foderleverancer forekommer ca. hver 3. uge.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af mælk samt levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtrans- port af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk og levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til hhv. mejeriets og slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at gener fra støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Der er redegjort for at transporter og andre støjende aktiviteter så vidt muligt foregår i dagtimerne, og det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke

nabobe- boelser beliggende umiddelbart op ad veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.15 Støv

Ansøger oplyser følgende:

Foder blæses ind i siloerne. I den forbindelse kan der være en lille smule støv. Indblæsningen foregår af kort varighed og der er langt til naboer, derved er støvgener fra håndtering af foder meget begrænset.

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.16 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent. Fluer bekæmpes hovedsageligt ved at forebygge med at strø i boksene og renholdelse, samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler ved behov.

Rottebekæmpelse sker pt. efter aftale med privat firma.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende. Beskrivelse, forebyggelse og bekæmpelse

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.17 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket på plads nord for maskinhuset (jf. figur 3). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarestyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr".

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.18 Lys

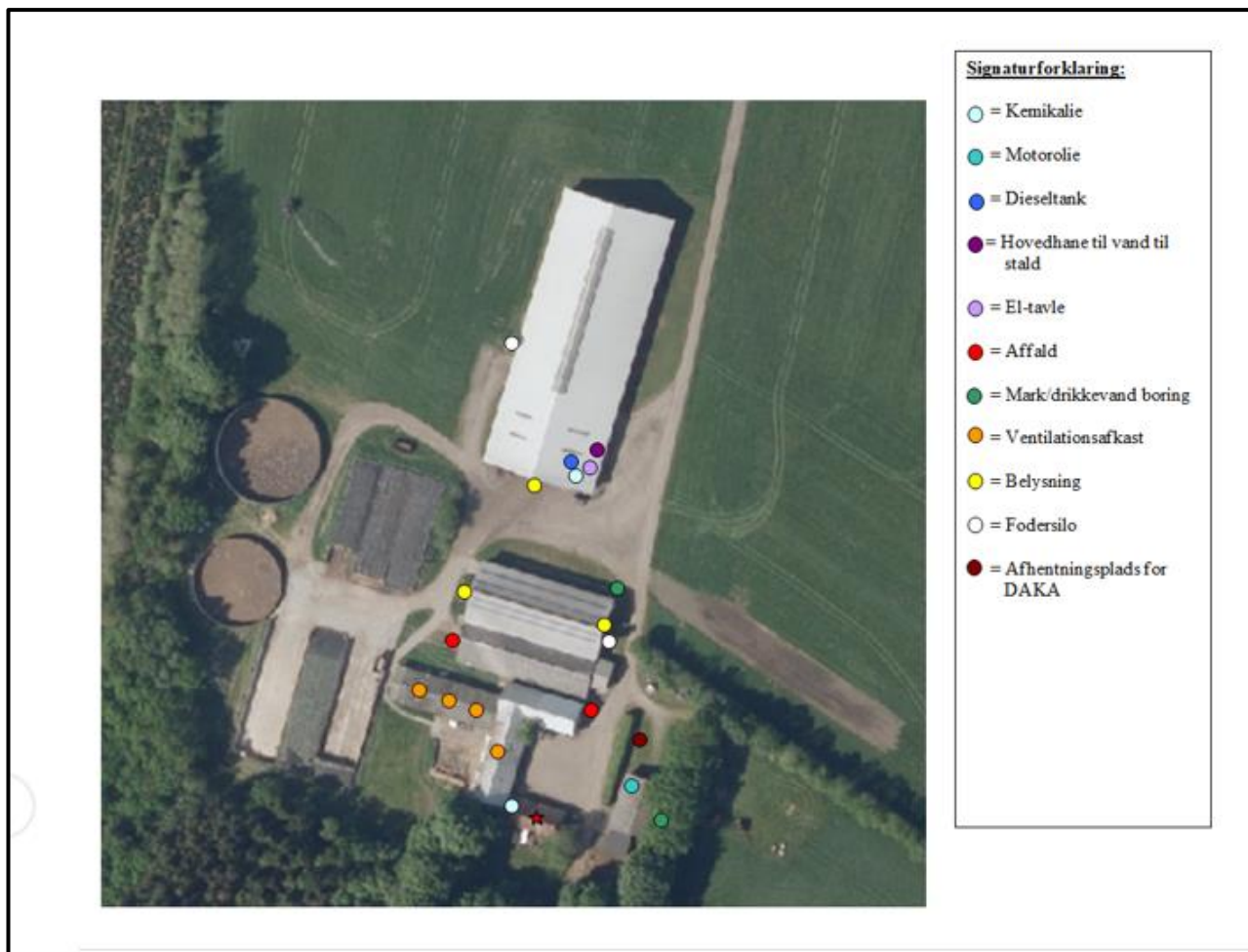
Ansøger oplyser følgende:

Der sker ikke ændringer af udendørsbelysningen som følge af miljøgodkendelsen. Der er etableret udendørslys der tændes manuelt ved behov på sydgavlen af kostalden (bygning 3) og vestgavlen af bygning 1. Endvidere er der udendørslys med lyssensor på østgavlen af bygning 1. Se figur 3.

Der er natlys i staldene.

Ejendommen ligger afskærmet af beplantning mod øst, syd og vest. Endvidere er der ca. 180 m op til vejen fra nærmeste bygning. Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

Figur 3: Oversigtskort udarbejdet af ansøger.

7.19 Transport

Der anlægges ikke nye indkørsler eller veje, og der sker ingen bygningsmæssige ændringer eller opføres nye bygninger.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Ansøger oplyser:

Til ejendommen er der en indkørsel til Hovborgvej samt en markvej til Galsthovej. Indkørslen til Hovborgvej benyttes til hovedparten af transporterne til og fra ejendommen, dog kan indkørslen til Galsthovej benyttes f.eks. til transporter med husdyrgødning eller afgrøde hvis arealerne ligger mere hensigtsmæssig i forhold til denne indkørsel. Se figur 4.

Type	Antal/år, før ændring	Antal/år, efter ændring	Kommentarer
Indkøbt foder	18	18	
Afhentning af mælk	183	183	
Brændstof	10	10	
Husdyrgødning	300	300	Antallet af transporter vil være afhængigt af antal dyr, størrelsen på gyllevognen mv.
Husdyr til/fra ejendommen	26	26	
Grovfoder	210	210	
Øvrige	26	26	
Affald	32	32	
Samlet antal transporter	805	805	

Tabel 4. Antal transporter til og fra ejendommen udarbejdet af ansøger.

Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Figur 4. Til- og frakørselsforhold på husdyrbruget udarbejdet af ansøger.

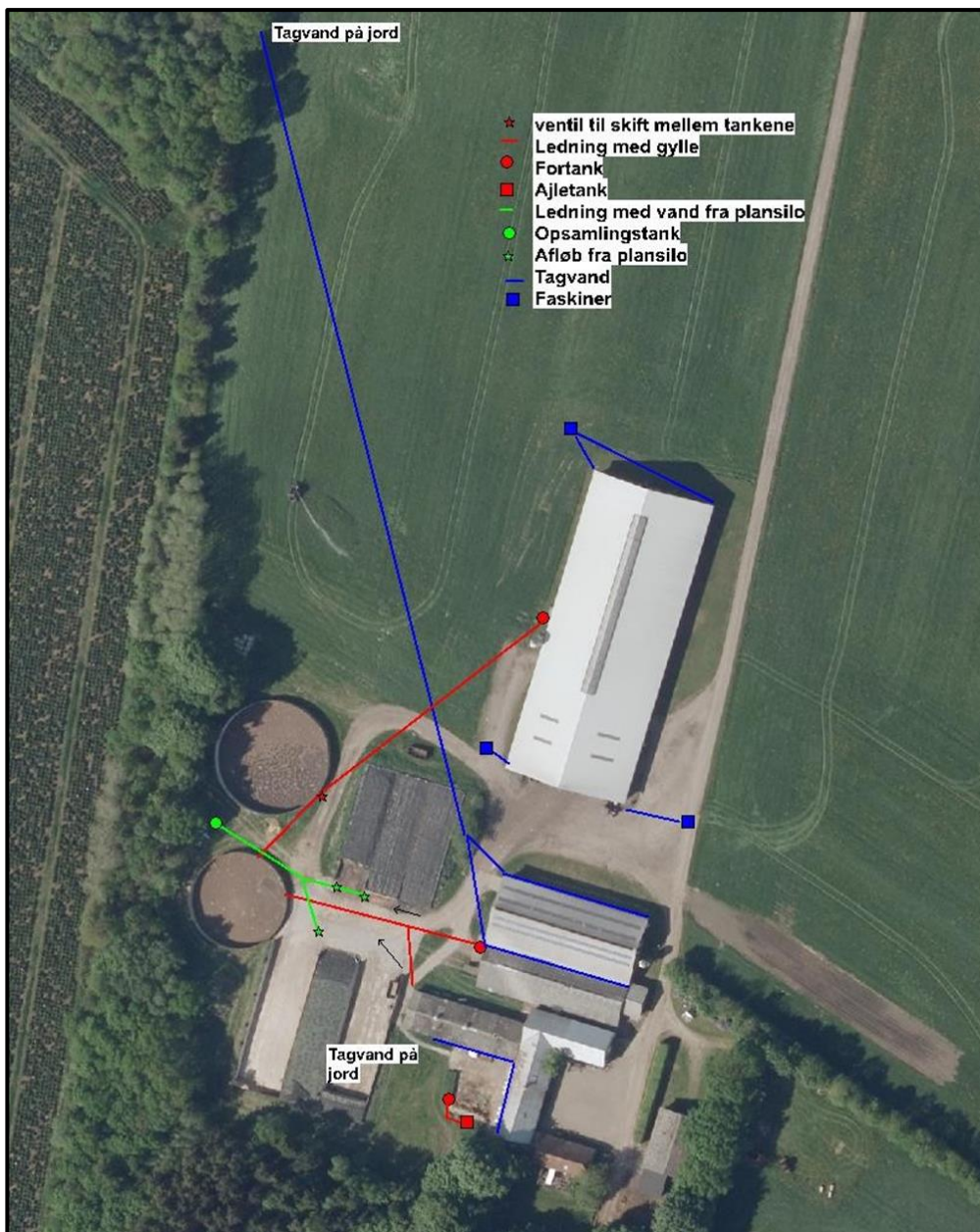
Varde Kommune vurderer, at transporter og til- og frakørsel til husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.20 Spildevand

Ansøger oplyser:

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Skitse over afløbsforhold, ud fra oplysninger leveret af ansøger, ses på figur 5.

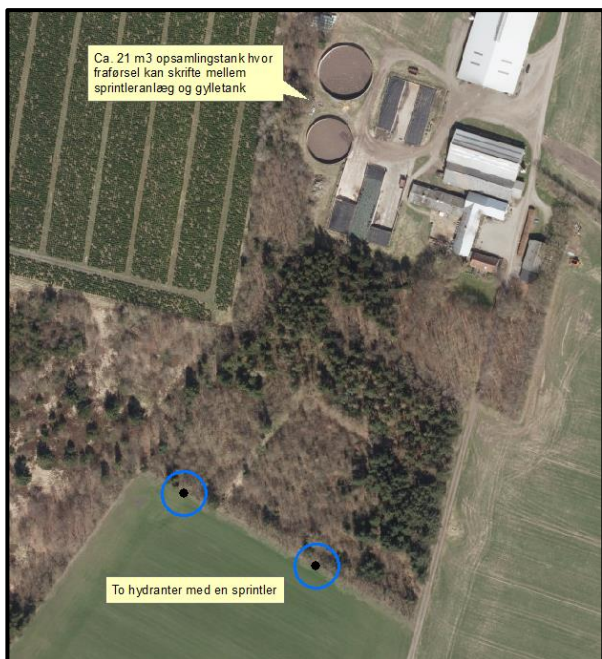
Figur 5. Oversigt over afløbsforhold udarbejdet af ansøger.

Der sker ingen ændringer i afløbsforhold i forbindelse med ansøgningen.

Vand fra kalveplads/møddingsplads opsamles i fortank hvorfra det pumpes til underjordisk ajletank på ca. 40 m³. Ajletanken tømmes ved behov til kanaler i bygning 2 med slange udlagt henover kalveplads/møddingsplads.

Tagvand fra stald 3 ledes til faskiner. Tagvand fra en del af bygning 1 samles og løber overfladisk af på jorden nordvest for anlægget. Tagvand fra tagfladerne mod kalveplads/møddingsplads samles i tagrende og løber af på jord udenfor kalvepladsen. Tagvand fra øvrige bygninger løber af på jord.

Vand fra ensilagesiloer løber i til opsamlingstank på ca. 21 m³. Herfra udsprinkles vandet på markerne syd for anlægget med rørledning gennem skovbeplantningen, se figur 5.1.

Figur 5.1 Skitsering af sprinkleranlæg.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

7.21 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøger oplyser om forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsvivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, kan være: brand, spild af kemi eller olie, uheld med eller ved gyllebeholderne, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Maskinstationen står for alt sprøjtearbejde. Der opbevares derfor normalt ikke pesticider på ejendommen og vask af maskiner brugt til sprøjtning står maskinstationen selv for.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover inspiceres gyllebeholderne minimum årligt af ejer for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og

udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen forventes gyllen på grund af fald på terrænet at fordele sig på marken nord for gyllebeholderene. Ejer oplyser at der ikke er grøfter og dræn i området. Nærmeste grøft er derved knap 200 m mod nordvest og forventes ikke at blive påvirket af et eventuelt gylleudslip.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.22 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 3.653,9 kg kvælstof pr. år, fra nudriften 3.653,9 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 4.202,9 kg kvælstof pr. år.

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3655,7	547,2	4202,9
Nudrift	3104,5	549,4	3653,9
8 års-drift	3104,5	549,4	3653,9

Figur 6. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 549 kg kvælstof pr. år i forhold til 8 års driften og i forhold til nudriften.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 1595 af 6. december 2018) skal Varde Kommune foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Der er ca. 8,0 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 76, Nørrebæk ved Tvilho, se figur 7.

Figur 7. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde, markeret med grønt. Nærmeste kategori 1 natur er en hede markeret med pink.

Ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år. Det er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 8.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 8.1 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 7. '

Det drejer sig om en hede beliggende indenfor de internationale naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Ansøger har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 8.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Figur 8. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 2 natur.

Anlægget er beliggende ca. 890 m fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 8.

Det drejer sig om en hede på ca. 10,2 ha.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,5 kg N/ha/år, hvilket er en stigning på 0,1 kg N/ha/år i forhold til nudriften, og en stigning på 0,1 kg N/ha/år i forhold til 8 årsdriften, se tabel 8.

Den maksimale totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år er overholdt.

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 9 og tabel 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 9. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen	Naturkvalitetsplan		Nyeste naturtilstand	Afstand (m)
			Værdisætning	Målsætning		
1	Mose	Ja	C	B	-	270
2	Mose	Ja	A	B	-	440
3	Mose	Ja	B	A	0,48	690
4	Mose	Ja	A	A	0,6	740
5	Hede	Nej	B	B	0,45	160
6	Hede	Ja	B	A	0,63	580
7	Hede	Ja	B	A	0,44	790
8	Hede	Ja	B	A	0,59	925
9	Hede	Ja	C	B	0,47	875
10	Overdrev	Ja	B	A	0,51	590
11	Eng	Ja	C	B	0,41	520
12	Eng	Ja	Ikke værdisat	Ikke målsat	-	430
13	Eng	Ja	C	B	0,34	555

Tabel 5. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Nyeste naturtilstand i tabellen ovenfor er artsindekset ud fra de sidste besigtigelser.

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 6.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 6. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 7. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 heder, 4 moser og 1 overdrev, se figur 9 og tabel 5.

Nærmeste kategori 3-natur er hede nr. 5 i figur 9 ca. 160 meter syd for ejendommen. Totaldepositionen beregnes til 3,0 kg N/ha/år, hvilket er en ændring på 0,3 kg N/ha/år i forhold til nudriften og 8 års driften.

Varde Kommune vurderer, at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegning af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 5, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 5.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ikke ammoniakfølsomme skove.

Ansøger og Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 8, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

§ 3 lokalitet	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	Ændring 8 års drift, kgN/ha	Ændring Nudrift, kgN/ha	Total Ansøgt, kgN/ha
Natura 2000	Uoplyst	8.000	Uoplyst	l	s	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Uoplyst	8.100	Uoplyst	l	s	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Moderat	890	10-20	l	s	+ 0,1	+ 0,1	0,5
Kategori 3 Hede nr. 5	Moderat	150	10-20	l	s	+ 0,3	+ 0,3	3,0
Mose nr. 1	Ikke	270	> 30	l	s	+ 0,3	+ 0,3	2,4
Mose nr. 2	Særlig	440	5-10	l	mk	+ 0,2	+ 0,2	1,2

Tabel 8. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 3 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 3 enge, se figur 9 og tabel 5. Engene er værdisat til C og målsat til B. En af de tre enge er uoplyst med hensyn til værdi- og målsætning. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.23 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 1,1 km sydøst for husdyrbruget. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Ansøger oplyser:

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen.

Der er ikke registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Der er jf. <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> ikke kendskab til truede arter på den danske rød- liste i nærheden af ejendommens anlæg.

Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet BAT menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Ansøgere om miljøtilladelse/miljøgodkendelse af husdyrbrug med en ammoniakemission højere end 750 kg NH₃-N pr. år, skal begrænse ammoniakforureningen ved anvendelse af BAT.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I Varde Kommunes BAT-vurdering indgår ammoniak.

I det følgende redegøres der for ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for husdyrbruget.

7.24 BAT – Ammoniak

Ansøger og Varde Kommune har beregnet projektets BAT-krav ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 9.

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3656	547	4203
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3656	547	4203
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel 9. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald, undtagen ved kalvebokse og kalvehytter, hvor produktionsarealet forventes udvidet i ansøgt drift, her er valgt ny stald. Der er ikke anvendt miljøteknologier i tidligere VVM-screening fra 2003.

Staldsystemet i bygning 1 er senge med spalter. I bygning 2 er der spaltebokse strøet med halm samt et areal med dybstrøelse. I bygning 3 er der senge med fast gulv, senge med spalter samt et område med dybstrøelse.

Der er ikke anvendt teknologier for at opnå BAT-niveauet. Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

BAT-kravet for projektet er beregnet til 4.203 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 4.203 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er lig det beregnede BAT-krav. BAT-emissionskravet er overholdt.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

7.25 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes BAT-krav for husdyrbruget. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger i henhold til § 27 i Husdyrbrugloven har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

7.26 Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøger oplyser:

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

7.27 Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

Ansøger oplyser:

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- *Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser. Der foretages ikke bygningsudvidelser udover at der kommer et par kalvehytter mere på eksisterende kalveplads. Dette vil ikke ændre oplevelsen af landskabet.*
- *Staldsystemerne i de eksisterende stalde udnyttes. Staldanlægget lever op til bedst anvendelig teknologi (BAT) som er fastsat blandt andet med henblik på at minimere ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Der er flydelag på gylletankene, hvilket minimerer ammoniakfordampningen fra lagrene.*
- *Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.*
- *Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.*
- *Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb. Derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*
- *Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, flytning af gødning mm.*

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

- *Der overvåges ved gyllepumpning*
- *Der føres logbog over gylletanke.*
- *Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkraft (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgi- vende miljø minimeres.*

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

9 Alternative muligheder

Der er ikke undersøgt alternative løsninger til det ansøgte. Det ansøgte drejer sig om godkendelse af de eksisterende bygninger efter den nye husdyrlov. Der er ikke på nuværende tidspunkt planer om at etablere nye stalde eller lignende. Det vurderes at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

10 Nabo- / partshøring

Projektet er udover ansøger og dennes konsulent sendt til høring hos naboer/partner, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 357 meter fra husdyrbruget, i perioden fra den 28. februar til og med den 31. marts 2019.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

11 Samlet vurdering

Ansøger oplyser:

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. *Befolkningen og menneskers sundhed.*
2. *Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.*
3. *Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.*
4. *Materielle goder, kulturarv og landskabet.*
5. *Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.*
6. *Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1- 5.*

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.